

/Безнең уңышлар/

Ләйсән – Республика призеры һәм район конференциясендә жиңүче

10нчы февраль көнне Казан шәһәренең “Дуслык” сәламәтләндерү үзәгендә **татар теле буенча Республика күләм олимпиада** булып узды. Безнең мәктәпнең VIII сыйныф укучысы **Закирова Ләйсән Рамил кызы**, әлеге ярышта катнашып, призер исеменә лаек булды (Остасы – татар теле укытучысы **Фәнүзә апа Гафиятуллина**). Ләйсәнне мәктәп өчен, районыбыз өчен китергән уңышы белән котлыйбыз! Тырышлыгы, алдына куйган максатын жириенә житкереп башкарганы өчен рәхмәт белдерәбез.

20 февральдә Аксубайның 2нче мәктәбендә өлкән сыйныф укучылары арасында **"Интеллект. Сәламәтлек. Әхлак"** дип аталган экологик конференция уздырылды. Район мәктәпләреннән килгән укучылар фәнни эшләр тәкъдим иттеләр. Ләйсән үзенең остасы белән әзерләгән "Чәчү алдыннан орлыкларның үсүенә йогынты ясаучы эшкәртүнең оптималь ысуллары" дип аталган эш белән чыгыш ясады. Алар район буенча I урынны яуладылар. Ләйсәнгә һәм фәнни житәкчесе булган **Туктамышев Рифкәтә абыйга** зур рәхмәтебезне белдерәбез.

25 февраль көнне Аксубайның В.Г.Тимирязов исемендәге 1нче мәктәбендә **Туган телләр көненә** багышланган чара булып узды. Анда Аксубай районының төрле мәктәпләреннән һәм бакчаларыннан балалар катнашты. Укучыларыбызның таланты һәм осталыгы конкурста күренми калмады. “Вокал” номинациясендә V сыйныф укучысы **Закиров Инсаф** һәм VII сыйныфтан **Донсков Артур** жиңүче исеменә лаек булдылар. “Сәнгатьле сүз” номинациясендә IX сыйныф укучысы **Вәлиев Ибраһим** лаеклы I урынны алды. Балалар бакчасына йөрүче, нәни сүз остабыз **Сафиуллин Ислам**, шулай ук “Сәнгатьле сүз” номинациясендә жиңүче исеменә лаек булды. Балаларны һәм аларның остазларын жиңүләре белән котлыйбыз!

Вакийгалар тезмәсен редколлегия әгъзалары әзерләде

Батырлык дәресе

Ватанны саклаучылар көне уңаеннан мәктәпкә «Ватанга хезмәт итәм» берләшмәсе ветераннары катнашында батырлык дәресе узды. Әлеге оешмага төрле гаскәрләрдә хезмәт иткән ветераннар тупланган. Чик сакчылары берлеге вәкилләре Бобов Алексей, Петрянкин Леонид Григорьевич, ракета гаскәрләре вәкиле Гыйниятуллин Шамил Гомәр улы хәрби хезмәттә булган төрле хәлләр белән уртаклаштылар. Төрле гаскәрләренең тарихи тамырлары, хәрби хезмәтнең торышы турында сөйләделәр. Дәрес ахырында кунаклар Ватанны саклауның һәрвакыт җаваплы, авыр һәм мактаулы бурычларның берсе булуын билгеләп үттеләр. Әлеге дәрес укучыларның йөрәкләрендә чын батырлык һәм Ватанга түгрылык үрнәге булып калыр дип ышанып калабыз.

/Безгә кунак килде/

Гөлшат Закирова, рус теле һәм әдәбияты укытучысы

/Безнең спорт/

Мәктәбезнең яшь көрәшчеләре 18 февраль көнне Базарлы Матакта уздырылган атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре, «Татмелиорация» оешмасының генераль директоры Залаков Әнвәр Мәхмүт улы истәлегенә багышланган турнирда катнаштылар һәм югары нәтиҗәләр күрсәттеләр. Үз авырлыкларында **Хәбибрахманов Абдулла – I, Сәгъдиев Рәмзис – II, Закиров Инсаф, Камалов Илнур, Җамаледнинов Зөлфәт – III** урыннарны алуға ирештеләр. Шулай ук егетләребезнең күрсәткече район командасына да шактый баллар өстәде һәм гомуми нәтиҗә буенча Аксубай командасы 3нче урынны алды. Егетләр, без сезнең белән горурланабыз. Көрәшчеләргә һәм аларның остасы **Камалов Илһам Илгизәр улына** рәхмәтләребезне белдерәбез.

/Котлыйбыз!/

Февраль аенда туган көннәрен билгеләп үтүче дусларыбыз – V сыйныфтан **Камалов Илнурны**, VII сыйныфтан **Донсков Артур** белән **Хәбибрахманов Абдулланы**, IX сыйныфтан **Хасанов Стасны** чын күңелдән котлыйбыз. Сәламәтлек, тырышып укуларын, чын ир-егетләр булуларын теләп калабыз.

Рус теле әдәбияты укытучысы **Закирова Гөлшат апаны** да гомер бәйрәме белән котлап, исәнлек-саулык, гаилә иминлеге, озын гомер, эшендә уңышлар телибез!

Газетаны гамәлгә куючы – Түбән Майна урта мәктәбе Мөхәррир – Фәнүзә Гафиятуллина
Редколлегия әгъзалары – Асия Нурматова, Кәүсәр Насырова, Ләйсән Закирова, Настя Сафеева.

Мәктәп хәбәрчесе

Түбән Майна урта мәктәбе гәзитә

Тел. 8 (84344) 4-38-46

sch1644maina@mail.ru

№2

(№73)

февраль

2026 ел

/ Мөхәррир минбәрә/

Киём әдәпләре

Киём – ул безнең икенче йөзөбез. Ул безне салкыннан, эсседән саклай, күркәмлек өсти, үзөбезне уңайлы хис итәргә ярдәм итә. Шуңа күрә без киёмнәребезне кадерләп, саклап торырга тиешбез. Киём саклау әдәбе – беркемгә дә кыенлык китерми торган гади кагыйдәләр җыелмасын үтәүдән гыйбарәт.

Киём – ул акчага алынган әйбер. Аны кадерләп саклау, вакытында ремонтлау, дәрәс юу һәм саклау – киёмнәрнең гомерен озайту мөмкинлеге бирә. Бу, үз чиратында, яңа киём алырга китә торган чыгымнарны киметә. Ләкин мәктәптә ничә еллар эшләү дәверендә укучыларның киёмнәренә карата булган игътибарсызлыкны күзәтәбез. Эти-әни баланы яңа уку елына затлы, кыйммәтле киёмнәр белән озата. Спорт киёмемә, яисә мәктәп формасы булсынмы, ул берздән ияһез киёмгә әйләнә. Гомуми җыелышларда ул “артык” киёмнәрне күрсәтәбез, чөнки аның гардеробта аунап йөргәннән апырыйбыз. Әмма өр-яңа булган киёмнәрнең хужалары табылмый. Ел саен, җәйге каникулга китә алдыннан, мәктәптә әллә ничә спорт киёме, мәктәп формалары, аяк киёмнәре кала. Без инде аларны еллап саклайбыз, тик ияләрен генә таба алмыйбыз. Ә бит мәктәбездә йөзләгән укучы да юк.

Эти-әни баласына берничә киём алмыйдыр дип беләбез. Киёмгә карата кадерсезлек, бәлки, мәктәп формасы белән йөрергә теләмәү сәбәпле барлыкка киләдер. Бу хәлне, эти-әниләр, сез дә игътибарга алсагыз иде. Киёмне саклау әллә нинди зур хезмәт сорамай бит инде. Вакытында салып, төрөп куярга гына кирәк тә, үз шкафыңда гына торса, үзләре үк таба алырлар иде. Балаларның шәхси шкафы барча төркемдә генә түгел, мәктәптә дә бар. Бу мөмкинлек бала кечкенәдән үк үз киёмне кайгырту һәм тиешле урынына куярга өйрәнү өчен булдырылган. Һәр нәрсәне үз урынына кую киёмгә генә түгел, башка шәхси әйберләргә карата да сакчыллык тәрбияләү чарасы булып тора.

Киёмне кадерләп тоту – исраф дигән гөнаһтан саклану да бит әле. Исраф итмәү – беренчедән, әйләнә-тирә мохитыбызны саклауға өлеш кертү булса, икенчедән, малыбызны бәрәкәтле итә. Булган малы эрәм итү, тиешенчә файдаланмау һәм саклап тотмау – тәрбиясезлекнең ачык билгеләре. Моңа артыннан кумыйча, булганның кадерен белеп яшәргә өйрәнү – мул тормышлы киләчәкнең нигезе. Балаларны киёмнәрен кадерләп сакларга күндерү – аларга шул әйберләргә алып биргән эти-әниләрнең хезмәтен хөрмәт итәргә өйрәтү дә булып тора.

Халыкта киёмгә карап каршы алсалар, акылыңа карап озатырлар, дигән әйтем дә бар. Киёмне нинди җирдә булуыңа һәм нинди гамәл башкаруыңа карап сайлый белү дә кирәк. Мәсәлән, мәктәп формасы укучыга җаваплылык, эшлеклелек һәм җитдилек өсти. Кунакка барганда һәм халык арасына йорт эшләрен башкара торган киём белән чыкмыйлар. Укырга һәм эшкә су коенырга барган кебек йөрәп булмый. Театрга да спорт киёмнәннән килмиләр. Шуңа да карамастан, безнең укучылар арасында, спорт киёмне таба алмаулары сәбәпле, физкультура дәресенә мәктәп формасыннан чыгуларын еш күрергә туры килә.

Киёмне кадерләп тоту – ул безнең рухи байлыгыбызны, әхлакылыгыбызны күрсәтә. Бу гади, ләкин мөһим әдәпне һәрберебез үзгә тәрбияләргә тиеш. Булганның кадерен белергә өйрәнә алсак иде. Барлыклы, мул заманда яшәп, бәрәкәтне дә онытмасак иде.

Фәнүзә Гафиятуллина, баш мөхәррир

Ватанны саклаучылар көне белән!

Хөрмәтле ир-егетләребез!

Сезне чын күңелдән Ватанны саклаучылар көне белән котлыйбыз. Ватан – киң төшенчә: анда гаилә дә, туган як та, укыган мәктәбең дә, туган ил дә керә. Ватанны саклау – изге бурыч. Аны саклауға илең өчен файда китерерлек белем туплау да, яратып башкарган эшең дә, гаиләң өчен терәк булу да керә. Алдыгыгызга куелган зур йөкләмәләргә үтәрлек көчкә, һәм заман белән бергә атларлык белемнәргә ия булсагыз иде. Үзегездә чын ир-егетләргә тиешле ныклы ихтыяр көчә, максатчанлык, жиңүгә омтыыш тәрбияләгез! Сезнең уңганлык белән гаилә бара, сезнең көч белән зур йортлар төзелә, сезнең ныклык һәм акыл белән илләр идарә ителә. Сезгә, укучы егетләребез, килчәк тормышыгызда ныклы гаилә терәге, хөрмәтле эти, кирәкле хезмәткәр була алуыгызны телибез.

“Мәктәп хәбәрчесе” редколлегиясе

/Мәктәп тормышы/

Февраль аенда булып үткән дәрсән тыш чаралар

Кышын кошлар безнең ярдәмгә мохтаж. Шуңа күрә, ел саен февральнең беренче атнасында башлангыч сыйныф укучылары **"Кышын кошларны ашатык"** акциясе үткәрелә. Акциянең максаты – кошларга карата кайгыртучан мөнәсәбәт тәрбияләү, аларга кышкы авыр шартларда ярдәм итү. Укучылар сыйныф җитәкчеләре белән җимлекләр ясадылар, аларны агачларга элделәр, җимнәр салдылар.

Безнең мәктәптә 10нчы февральдә **Татарстан Республикасы Дәүләт гербы көне** билгеләп үтелде. Герб – ул флаг һәм гимн кебек, дәүләтнең төп символларыннан. Герблар буенча илне башка дәүләتلәрдән аерырга мөмкин. Тәрбия буенча директор киңәшчесе Гөлфия апа башлангыч сыйныф укучылары белән интеллектуаль әңгәмә үткәрде. Балалар Дәүләт символикасы турында сөйләделәр. Аннары яшь укучыларга өй эше бирелде: үз сыйныфларының гербын булдыру. Югары сыйныф укучылары символика турында белемнәрен тарих дәресләрендә ныгыттылар.

18нче февраль көнне безнең мәктәп укучылары **"Африка"** фильмын карадылар. Вакийгалар кыш көне, Ленинград блокадасының иң авыр чорында бара. Тар-мар ителгәннән соң авылда өч бала һәм аларның әниләре генә кала. Көннәрдән бер көнне малайлар үзләре генә юлга чыга, чөнки аларның әниләре урманда азык эзләрлек сәламәтлеге булмый. Алар сугыш үткән урында табылган гаиләне һәм этне коткаралар. Бу фильм балаларны батырлыкка, кешелеклелеккә, мөҗизаларга ышанырга өйрәтә.

«Сәяхәтче Бөркет» төбәк проекты кысаларында директор киңәшчесе Әхмәтжанова Гөлфия апа тарафыннан **«Әни өчен Открытка – Оренбургтан тылсымлы пәрәвез»** дип аталган иҗат эше үткәрелде. Балалар Оренбург өлкәсенең уникаль мирасы белән таныштылар, видеофильм карадылар. Караганнан соң алар Оренбург кәҗәләренең мамыгын ничек эшкәртүләрен белделәр. Шулай ук укучылар Оренбург мамык яулыгының төрләрен һәм традицион бизәкләрен өйрәнгәннәр, ә аннары үз орнаментларын уйлап чыгардылар. Ахырдә һәркем атаклы Оренбург яулыгы формасында һәм стилистикасында открытка төзеделәр.

Мәктәптәгә һәр дәрсән тыш чара – ял итү, аралашу һәм киләсе дәрескә әзерләнү вакыты ул. Аны үткәрүнең иң яхшы ысулы – актив уеннарны тыныч дәресләр белән чиратлаштыру. Безнең мәктәп укучылары тәнәфес вакытында физик культура укытучысы Туктамышев Рифкать абый белән шашка һәм шахмат кебек өстәл уеннары белән шөгыльләнәләр, шулай ук күл көрәштерү ярышларында катнашалар.

18нче февраль көнне «Бөркетләр сәяхәте» проекты кысаларында балалар сыйныф җитәкчесе Рүзилә апа белән Пенза өлкәсенә – уникаль Пенза керамикасы дөнъясына юл тоттылар. Алар Абашев уенчыгы, борынгы сакчылар, болан һәм сарык мөгезләреннән ясалган сыбызгылар белән таныштылар. Соколка авылында ясала торган Соколка керамикасы турында фойдалы мәгълүмат белдек. Пенза осталары кагыйдәләрен үтәп, чүлмәкләрне мөстәкыйль бизәделәр. Пенза керамикасы – ул балчыктан эшләнгән әйберләр генә түгел, ә халык традицияләренең чын тарихы. Сәяхәттә катнашучы һәркем ата-баба мирасының матурлыгын саклап һәм тапшырып, үзен халык остасы итеп тойды. Хезмәтегез һәм осталыгыгыз өчен рәхмәт сезгә!

Безнең укучылар барысын да булдыра! Технология дәресендә башлангыч сыйныф укучылары тәмле бутербродлар ясарга өйрәнделәр. Дәрес фойдалы, күңелле һәм тәмле үтте.

17 нче февраль көнне укучыларыбыз Махсус хәрби операциядә катнашучы сугышчыларга хатлар яздылар. Әлегә хатларда балалар үзләренең рәхмәтләрен белдерделәр һәм егетләренең исән- сау әйләнеп кайтуларын теләделәр. Теләкләребез адресатларына барып җитәр дигән өметтә калабыз.

Вакийгалар тезмәсен редколлегия әгъзалары әзерләде

Муса Җәлилне искә алдык

2026 елның 15нче февралендә татар шагыйре Советлар Союзы герое Муса Җәлилнең тууына 120 ел тулды. Аның тормышы һәрберебезгә таныш һәм якын, ә иҗаты – кабатланмас батырлык символы.

Әле ел башында ук безнең балалар бакчасында Муса Җәлилгә багышлап төрле чаралар үткәрү планлаштырылды:

- сөйләм телен үстерү шөгылендә – Җәлилнең балачагын, укыгандагы уңышларын өйрәнү;
- әңгәмәләрдә, җыр-шигырьләрен ятлаганда аның батырлыгын, туған иленә мөхәббәтен, тугрылыгын күрсәтү;
- рәсем шөгыльләрендә ятлаган шигырьләргә иллюстрацияләр ясау һ.б.

Әлеге чараларның максаты – сабылларны бөек татар шагыйре иҗаты белән ныклап таныштыру; аның балачагы турындагы истәлекләрен өйрәнәп, аңа охшарга тырышу теләге тудыру; аның тырышлыгын, зирәк акылын, батырлыгын күрәп соклану, горурулану хисләре уяту.

Чыннан да, Муса Җәлилнең иҗатына сокланмаган кеше юктыр. Аның шигырьләре бик оста һәм шомат итеп азылган. Балалар хәтеренә җиңел кереп кала һәм телдә үзгәннән-үзгә әйтәләр тора.

Җәлилгә багышланган чараларны йомгаклау максатыннан 16нчы февраль көнне балалар бакчасында "Татар халкының бөек улы, герой шагыйрь Муса Җәлил" дип исемләнгән кечкенә бәйрәм үткәрдек. Бәйрәм барышында Җәлилнең тормыш юлын, иҗатын кабатладык, шигырьләрен күңелдә ныгыттык. Китапханәче Рүзилә апалары алып кергән китапларны карап, балаларның фикерләрен тыңладык.

Бу чарада иң истәлекле, шатлыклы вакыйга – башлангыч сыйныф укучыларының кунакка керүе булды. Әле генә бакчадан чыгып киткән дусларын безнең нәниләр бик шатланып каршы алды. Алар инде зур үскәннәр, үзләрен чын укучыларча, акыллы, җитди итеп тота беләләр. Һәммәсе дә үзләре өйрәнгән Муса Җәлил шигырьләрен сөйләде. Башлангыч укучылары бергәләшеп шагыйрьнең көйгә салынган җырларын җырладылар. Бакчада өйрәнгән хәрәкәтле уеннарны искә төшерделәр. Ихлас аралашудан күңелләр шатланды, вакытның узганы сезелми дә калды.

Балаларыбыз каһарман шагыйрь Муса Җәлил турындагы истәлекләрен күңелләрендә мәңге саклар дип ышанасы килә.

Гөлүсә Насыйрова, балалар бакчасы тәрбиячесе

Батыр булып үсик!

/Безнең бәйрәмнәр/

Бер бәйрәм бар февральдә
Кадрле ул һәркемгә.
Аны иң зур бәйрәм дип
Мөмкин хәтта әйтергә.

Ул тынычлык бәйрәме
Аны һәр кеше белә.
Ватанны саклаучылар
Бәйрәме дип йөртелә...

Ватанны саклаучылар көне уңаеннан 20 нче февраль көнне мәктәптә башлангыч сыйныф укучылары белән берлектә Ватанны саклаучылар көненә багышланган бәйрәм үткәрелде. Бу чара ярыш формасында оештырылган иде. Бәйгедә "Кызыл йолдыз" һәм "Юлдаш" үзара командалары көч сынаштылар.

Беренче сәламләшү булды һәм командалар үз капитаннарын сайладылар. Аннан соң укучылар үзләренең җитәкчеләрен сынадылар: вакытка күзләрен бәйләп тар сукмактан йөрү, солдат киёмнәрен кийү, кара-каршы түп бәрешү, якорь күтәрү, яраланган солдатны коткару, беренче ярдәм күрсәтү кебек уеннар оештырылды. Шулай ук тел байлыгын, тапкырлыкларын, зирәклекләрен тикшерү өчен төрле бәйгеләр үткәрелде.

Укучылар үзләренең кыю, батыр һәм тапкыр булганнарын исбатладылар. Ахырдан җиңүчеләребезне бүләкләдек. Бәйрәм күңелле һәм мавыктыргыч үтте.

Февраль ае дәвамында герой шагыйрь Муса Җәлил 120 еллыгы уңаеннан да күптөрле ачык чаралар үткәрдек. Бу дәресләрдә шагыйрьнең бала чагына, Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыкларына, иҗатына күзәтү ясадык.

Сирин Камалова, башлангыч сыйныфлар укытучысы

